

DAREA DE SEAMĂ
privind activitatea organului executiv al
S.A. "SANFARM-PRIM"
pentru anul 2020

Stimați acționari,

Astăzi, 23 iulie 2021, am convocat adunarea generală a acționarilor, cu scopul de a prezenta rezultatele activității societății pe acțiuni "SANFARM-PRIM" pentru anul calendaristic 2020.

Misiunea societății constă în realizarea politicii statului în domeniul medicamentului, activității farmaceutice și dispozitivelor medicale, în scopul promovării și protejării sănătății publice prin asigurarea cu medicamente și dispozitive medicale de calitate, inofensive, eficiente și accesibile.

Direcțiile de activitate: importul, depozitarea, livrarea angro a medicamentelor și dispozitivelor medicale către farmaciile comunitare și instituțiile medicale; livrarea produselor farmaceutice cu amănuntul în propria rețea de distribuție; participare la licitațiile publice de achiziționare a medicamentelor și dispozitivelor medicale; primirea, stocarea și distribuirea ajutorului umanitar către instituțiile medicale din țară, la indicația Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, onorarea obligațiilor contractuale față de beneficiari.

Activitatea Societății pe acțiuni "SANFARM-PRIM" se desfășoară în strictă conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare:

Legea ocrotirii sănătății nr. 411-XIII din 28 martie 1995,

Legea cu privire la medicamente nr. 1409-XIII din 17 decembrie 1997, cu modificările și completările ulterioare,

Legea cu privire la activitatea farmaceutică nr. 1456-XII din 25 mai 1993, cu modificările și completările ulterioare,

Legea cu privire la circulația substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor nr. 382 din 6 mai 1999, cu modificările și completările ulterioare,

Hotărârea Parlamentului „Cu privire la aprobarea Politicii de stat în domeniul medicamentului” nr.1352-XV din 3 octombrie 2002,

Hotărârea Guvernului nr.886 din 06.08.2007 „Cu privire la aprobarea Politicii Naționale de Sănătate”.

Managementul întreprinderii „SANFARM-PRIM” S.A. este reprezentat prin directorul general, care se angajează să asigure funcționarea eficientă a Sistemului de Management al Calității (SMC), implementat în cadrul întreprinderii, cu referință la standardele:

□ ISO 9001:2008 adaptat la ISO 9001:2015, și ISO 13485:2012 adaptat la ISO 13485:2016 ,

□ Regulile de Bună Practică de Distribuție (GDP – aprobate prin ordinul MS RM nr. 1400 din 09.12.2014);

Sistemul de Management al Calității al “SANFARM-PRIM” SA cuprinde 4 seturi de documente:

I. Manualul de management al calității integrat (ISO 9001, ISO 13485)

II. Procedurile de sistem, procedurile de proces și regulamente.

III. Proceduri operationale și instrucțiuni (privind procesele de prestare a serviciilor, aprovizionare, resursele umane;).

IV. Documente externe (acte normative și legislative în vigoare, standarde naționale și internaționale, autorizații și permise).

Conform datelor Departamentului juridic și resurse umane, la finele anului 2020 în cadrul Societății activau 110 angajați, salariu mediu lunar pe întreprindere constituind 6125,00 de lei.

În componența S.A. „SANFARM-PRIM” intră următoarele subdiviziuni:

Consiliul Societății, administrația

Departamentul Financiar Contabil

Departamentul Marketing și Relații externe

Departamentul Juridic și Resurse umane

Departamentul Relații Instituționale și de Comunicare în Domeniul Medicamentului

Departamentul Produse farmaceutice și parafarmaceutice

Departamentul Logistică Transport și Exploatare

Departamentul Tehnologii Informaționale

Departament Condiționare materiale de pansament

Departamentul standarde și strategii de dezvoltare a activității farmaceutice

Farmacia „SANFARM-PRIM” S.A. cu filialele ei

Cantina

Capitalul statutar

Capitalul Statutar este înregistrat în sumă de de 4 492 330 lei, inclusiv:

cota statului 4 452 340 lei (99,11%), cota acționarilor (angajaților- 117) 39 990 lei (0,89%).

Din momentul înregistrării capitalul statutar a ramas intact. Se numără 449 233 acțiuni

înregistrate (18.04.1996). Acțiunile au fost reînregistrate la data de 25.02.1999 cu № 5427.

Fondul de rezerva se crează conform documentelor fondatoare în marime de cel puțin 10% din suma capitalului statutar.

Tab.1

		31.12.2019	31.12.2020	Devieri
1	Capital Statutar	4 492 330	4 492 330	-
2	Rezerve (Fondul de risc)	145 697	145 697	-
3	Rezerve prevăzute de statut	6 074 750	6 074 750	-
4	Rezerve din reevaluarea mijloacelor fixe	12 140 298	12 140 298	-
5	Dividende	-	-	-
6	Pierderi nerepartizate a anilor precedenți	-9 292 772	-9 292 772	
8	Profit		885 480	-
TOTAL:		13 560 303	14 445 783	885 480

Capitalul propriu, conform situației la 31.12.2020, a constituit 14 445 783 lei, majorându-se în perioada anului 2020 cu 885 480 lei.

Factori ce au influențat majorarea Capitalului Propriu:

- profit net pentru anul 2020 – 885 480 lei.

Volumul vânzărilor cu ridicata în anul 2020 a scăzut comparativ cu anul 2019 cu 966 mii lei, sau cu 2%. În rețeaua proprie de farmacii furnizările s-au micșorat cu 8,3 mln.lei, din cauza declarării stării excepționale legată de pandemia de COVID-19. Cota operațiunilor de schimb al mărfii în volumul total al vânzărilor s-au micșorat față de anul 2019 și a constituit 28% (2019-34%, 2018- 34%, 2017-27%).

Tab.2

		La Sinecost	La preț de vânzare	% adaosului
1.	Vânzarea mărfurilor (cu ridicata)	19 253	20 591	7

2.	Vînzarea prin schimb de mărfuri (barter)	14 246	15 951	12
3.	Vînzarea mărfurilor farmaciei S.A «Sanfarm-Prim»	20 125	20 678	3
Total:		53 624	57 220	7

Volumul mărfii primite în 2020 a scăzut cu 14% față de anul 2019.

Intrările de la furnizori constituie- 36229 mii lei, (2019-50842 mii lei, 2018-54843 mii lei, 2017-63204 mii lei), inclusiv:

- de la furnizori locali- 2692 mii lei, (2019-6214 mii lei, 2018-7470 mii lei, 2017-9789.7 mii lei,),
- de la furnizori străini-33536 mii lei, (2019-24744 mii lei, 2018-26336 mii lei, 2017-29313 mii lei,),
- la schimb-14806 mii lei, (2019-19884 mii lei, 2018-21037 mii lei, 2017-22670 mii lei)
- de la arendași achitare datorie- 565 mii lei (2019-300.5 mii lei, 2018-393,8 mii lei, 2017-1141,1 mii lei).

Tab. 3 Importuri de la furnizori

Furnizor	livrări 2019 \$	livrări 2020 \$
Unichempharm Ltd.	83449,34	246872,60
Zdorie SRL	32363,48	141968,64
ProMed C.S Praha	162595,64	110093,00
Uzina de preparate endocrine IFSU	0	86043,35
Medeo Farm CP	18412,62	55972,16
TDL Textil SRL	101935,24	53950,00
Darnița SA	133264,53	45788,60
Uzina Borisov UPM	67980,14	41944,02
Vogt Medical GmbH	37689,83	32520,00
Uzina GNȚLS SRL	28362,48	18528,40
Furnizor	Livrări 2019 Euro	Livrări 2020 Euro
Adamed Pharma	215555,92	143944,00
Berlin-Chemie GmbH	153778,62	121989,50
Polfa Tarchomin SA	108000,00	76324,00
Grindeks SA	48700,30	55526,02
L.MOLTENI & C.DEI F.LLI ALITTI SOCIETA DI ESERCIZIO S.P.A.	0	30590,00

Cele mai mari volume de produse achiziționate pe parcursul anului 2020 de la furnizorii străini (sumar), sunt de la Uzina de preparate Endocrine IFSU, Rusia, Adamed Pharma, Polonia, , TDL Textile SRL, Rusia, Polfa Tarchomin SA, Polonia, Promed C.S., Cehia, Unichempharm Ltd., Marea Britanie, Zdorie SRL, Ucraina. Cele mai vîndute 10 produse (tot sumar), sunt Biseptol 480mg N20 comp., Fentanil transdermal, Tifon medical 90cm., Morfin long 60mg comp.film., Colistin-TZF 1mln.UI pulb./sol.p/inh., Tenofovir disoproxil fumarate 300mg N30 comp., Ursosan 250mg N50 caps., Pentoxifilin inj., Lincomycin inj.

Tab.4 Cele mai vîndute 10 produse sumar:

Denumire	Cantitate 2020	preț valuta	Suma valuta E, \$
Biseptol 480mg N20 comp.	99911	1,64	163854,04
Fentanil 50mcg/h 5,4mg N5	3200	39,17	125344,00

Tifon medical 32D	999940	0,1079	107893,53
Fentanil 25mcg/h 4,2mg N5	4010	26,11	104701,10
Morfin long 60mg N20 comp.	3065	32,85	100685,25
Colistin TZF 1mlnUI N20	1700	58,80	99960,00
Tenofovir disoproxil fumarate 300mg N30 comp.	10500	6,70	70350,00
Ursosan 250mg N50caps.	4010	13,19	52891,90
Pentoxifilin-Zdorovie 20mg/ml 5ml N10 sol.inj.	68534	0,74	50715,16
Lincomycin-Zdorovie 300mg/ml 1ml N10 sol.inj.	15818	1,95	30845,10

Tab.5 Cele mai vândute 10 produse după volum:

Denumire	Cantitate 2020	preț E,\$	Suma E, \$
Tifon medical 32D	999940	0,1079	107893,53
Fașă de tifon n/ster. 5x10	361497	0,1762	17655,24
Fitosorb Activ comp.250mg N10	117853	0,093	10960,33
Biseptol 480mg N20 comp.	99911	1,64	163854,04
Pentoxifilin-Zdorovie 20mg/ml 5ml N10 sol.inj.	68534	0,74	50715,16
Specul vaginal	64330	0,1347	8665,25
Mucaltin 50mg N30 comp.	58454	0,36	21043,44
Omeprazol 20mg caps.N10x3	35557	0,56	19911,92
Senadexin-Zdorovie 70mg N10 comp.	33864	0,26	8804,64
Omeprazol-Troge 20mg caps.N14	16955	0,99	16825,05

De la producătorii locali, pe parcursul anului 2020 a fost achiziționată marfă în sumă de 3 622 900 lei. Conform datelor Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale pe în anul 2020, medicamentele autorizate ale producătorilor autohtoni constituie 12% în Nomenclatorul medicamentelor.

Tab.6 Achiziții de medicamente mai însemnate de la producătorii autohtoni

N	Producător	suma lei 2019	suma lei 2020
1	Balkan Pharmaceutical SRL	2 091 803,11	1 176 029,82
2	ElaDum SRL	411 470,35	453 898,40
3	Eurofarmaco SA	232 906,06	165 489,37
4	VitaPharm-Com I.M. SRL	152 467,59	68 285,14
5	Farmaprim SRL	24 969,09	75 265,55
	Total:	2 913 616,20	1 938 968,28

Vreau să menționez că perioada pandemică Covid-19, care a început în luna martie 2020, și-a pus amprenta sa nu numai pe activitatea companiei noastre, ea a afectat puternic toată economia la nivel mondial. Pentru prima dată în istoria contemporană, o criză a sănătății a introdus într-o perioadă de stagnare întreaga economie globală. De fapt, pandemia a demonstrat încă o dată cât de inseparabile sunt asistența medicală și economia.

Starea de urgență anunțată în a doua jumătate a lunii martie 2020 a impus companiile din această industrie să-și sisteze sau să reducă la minim activitatea, renunțând temporar la o serie de servicii care, în circumstanțele obișnuite, formau cea mai mare parte a veniturilor obținute în acest sector. În mod firesc, acest lucru a generat efecte similare cu cele din restul industriilor: restructurarea cheltuielilor, managementul corespunzător al resurselor umane, etc.

Rezultatul activității întreprinderii pe anul 2020, este legat de instituirea stării de urgență în baza Hotărârii Parlamentului RM nr.55 din 17.03.2020. Odată cu declararea stării excepționale în țară,

farmacia SA SANFARM-PRIM, împreună cu filialele sale, care sunt amplasate în incinta instituțiilor medicale, practic nu au activat mai bine de jumătate de an, deoarece pacienții au avut acces restricționat în policlinici în această perioadă, vânzările întreprinderii fiind astfel puternic afectate.

Pe lângă aceasta, societatea, fiind instituție cu capital majoritar de stat (99,11%), începând cu data de 01.04.2020 și pînă în prezent, a fost împuternicită, inițial în baza pct.17. al Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale a RM nr. 10 din 31.03.2020, și ulterior conform Legii nr. 69 “Cu privire la instituirea unor măsuri pe perioada stării de urgență în sănătate publică și modificarea unor acte normative” să exercite, cu titlu gratuit, activitățile de recepționare, păstrare și distribuire către Beneficiari a ajutoarelor umanitare și donațiilor acordate Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, dar și a echipamentelor achiziționate de Centrul pentru achiziții publice centralizate în sănătate pentru prevenirea, controlul și combaterea epidemiei infecției cu coronavirusul SARS-coV-2 și maladia COVID-19.

Astfel, pe toată această perioadă, atât resursele umane, cât și cele tehnice disponibile ale întreprinderii ”SANFARM-PRIM”S.A, au fost concentrate în procesul de recepționare, păstrare și eliberare a ajutoarelor umanitare/donațiilor/achizițiilor către beneficiari în sumă de 176.080.944 lei, inclusiv:

92 603 225 lei - donații;

37 594 510 lei- achiziții publice;

45 883 209 lei- depozitare si distribuie din numele SCMC V.Ignatenco.

La finele anului 2020 soldul mărfii în depozitul la păstrare la categoria (COVID-19) constituia 37 353 265 lei. În trimestrul 4 al anului 2020, pentru acoperirea cheltuielilor la capitolul recepționare, păstrare și eliberare a ajutoarelor umanitare/donațiilor/achizițiilor, ”SANFARM-PRIM”S.A a primit subvenții în sumă de 1 895 772 lei (octombrie 2020-1 412 825 lei, noiembrie-251 586 lei, decembrie-231 361 lei).

Tab.7 Dinamica participării în licitații SA SANFARM-PRIM

2018	nr.de contracte	2019	nr.de contracte	2020	nr. de contracte
9 054 638,43	423	5 895 992,05	412	18 034 043,00	844

Astfel, pe parcursul anului 2020 „SANFARM-PRIM” SA a fost declarată câștigătoare în cadrul licitațiilor naționale de achiziționare a medicamentelor și dispozitivelor medicale, în rezultatul cărora au fost încheiate 844 contracte și acorduri adiționale cu instituțiile medicale din țară.

Tab.8 Participarea SANFARM-PRIM SA la licitații în anul 2020

N	Achiziție	Suma câștigată lei fără TVA	Suma câștigată lei incl.TVA	Număr de contracte încheiate
1	L nr. 19/00047 din 18.09.2019 pentru achiziționarea medicamentelor omologate pentru anul 2020	2 367 033,80	2 556 371,56	189
2	L. Nr. 19/00048 din 05.09.2019 pentru achiziționarea articolelor parafarmaceutice conform IMSP pentru anul 2020	5 578 784,99	6 025 169,41	292
3	L nr. 19/00061 din 25.09.2019 pentru achiziționarea medicamentelor necesare IMSP pentru anul 2020	158 243,47	170 902,93	3
4	L nr. 19/00086 din 23.10.2020 achiziționarea medicamentelor pentru Boala Addison în scopul realizării Programului Național Combaterea	228 220,63	246 477,00	1

N	Achiziție	Suma câștigată lei fără TVA	Suma câștigată lei incl.TVA	Număr de contracte încheiate
	maladiilor rare pentru anul 2020			
5	L nr. 19/00092 din 26.11.2019 00092 achiziționarea medicamentelor necesare IMSP Institutul de Medicină Urgentă și pentru Spitalul Clinic Republican Timofei Moșneaga pentru anul 2020	121 586,60	131 313,60	2
6	L nr. 19/00093 din 06.12.2019 Achiziționarea medicamentelor întru realizarea PN de control al Tuberculozei pentru anul 2020	563 345,81	608 397,37	1
	L nr.19/00132 din 24.12.2020 achiziționarea imunoglobulinei antirabice și vaccin antirabic pentru anul 2020	87 696,00	94 711,68	1
7	L nr. nr.19/00106 din 27.12.2019 achiziționarea centralizată de consumabile medicale conform necesităților IMSP pentru anul 2020	657 733,33	710 348,35	81
8	L nr. nr.19/00146 din 24.02.2020 achiziționarea medicamentelor pentru realizarea Programului Național pentru combaterea hepatitelor B, C și D pentru anul 2020	774 126,00	836 046,00	1
9	L nr. 19/00147 din 24.02.2020 pentru achiziționarea medicamentelor întru realizarea PN pentru prevenire și control HIV/SIDA și ITS pentru anul 2020	656 452,40	717 216,50	1
10	L nr. 19/00128 din 15.01.2020 Achiziționarea medicamentelor necesare tratamentului pacienților cu Hipertensiune pulmonară cu scopul realizării Programului Special în sănătate "Combaterea Maladiilor Rare" pentru anul 2020	822 150,00	887 922,00	1
11	L nr. nr.19/00139 din 20.03.2020 achiziționarea medicamentelor necesare instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) și instituțiilor bugetare care prestează servicii medicale și sociale pentru anul 2020	1 337 593,16	1 444 586,44	259
12	L nr.20/00048 din 06.04.2020 cerere a ofertelor de prețuri achiziționarea Metadoni hydrochloridum pentru realizarea Programului Național pentru anul 2020	499 472,00	539 424,80	1
13	L nr.20/00059 din 10.06.2020 achiziționarea medicamentelor în scopul realizării Programului Național de Control a Cancerului pentru anul 2020	2 190 631,04	2 365 879,46	1
14	L nr.20/00141 achiziționarea medicamentelor pentru realizarea Programului Național pentru combaterea hepatitelor B, C și D pentru anul 2020	598 752,00	646 644,00	1
15	L nr.20/00207 din 26.10.2020 achiziționarea medicamentelor necesare pentru prevenirea și controlul infecției COVID-19 conform necesităților IMSP pentru anul 2020	46 725,87	50 458,62	8
16	nr.20/00240 din 25.11.2020 achiziționarea medicamentelor necesare pentru prevenirea și controlul infecției COVID-19 conform necesităților IMSP Spitalul Clinic de Dermatologie și Maladii Comunicabile pentru anul 2020	2019,38	2180,92	1

Cu farmaciile comunitare din republică și cu clinicile și alte instituții medicale au fost încheiate peste 200 de contracte.

Administrarea încăperilor și a teritoriului societății este o funcție importantă, care necesită atât resurse financiare destul de costisitoare, cât și de personal. În perioada de referință, de către angajații Departamentului Logistică Transport și Exploatare au fost întreprinse toate măsurile pentru buna funcționare a instituției:

1. Aprovizionarea cu apă și canalizare, reparații curente a rețelilor și hidraților, rețelelor de canalizare;
2. Întreținerea și exploatarea rețelelor electrice în stare funcțională. Efectuarea anuală a măsurărilor omice, a încercărilor și măsurărilor ale echipamentelor electrice și energetice;
3. Pregătirea întreprinderii pentru sezonul rece;
4. Reparații curente în filiale și la depozitul „Sanfarm-Prim” S.A.;
5. Gestionarea pe timp de pandemie a situației epidemiologice:
  - măsurarea zilnică a temperaturii corpului cu înregistrare în registru la toți angajații și vizitatorii „Sanfarm-Prim” S.A.;
  - dezinfectarea zilnică a suprafețelor la rampa de primire-predare.
  - respectarea prevederilor ordinului privind securitatea și sănătatea în muncă în legătură cu situația epidemiologică din țară și riscul de îmbolnăvire cu COVID-19;
  - organizarea recepționării loturilor cu ajutor umanitar din partea donatorilor străini: OMS, UNICEF, ambasade străine, Guvernului României, UE, etc.;

Este nevoie de un sprijin financiar considerabil de a reseta situația și starea în care se află imobilul și rețelele ingineresti. Sunt necesare reparații capitale, nu au fost efectuate de zeci de ani, este necesar de a reînnoi parcul auto.

În cadrul „SANFARM-PRIM” S.A. sortimentul medicamentelor și a produselor parafarmaceutice constituie circa 3000 de denumiri. Livrarea medicamentelor către farmacii este efectuată conform unui orar stabilit în dependență de localitate și amplasare, pentru asigurarea și deservirea impecabilă cu medicamente a tuturor instituțiilor farmaceutice și medicale din țară.

La 31 decembrie 2020, în cadrul întreprinderii S.A. „SANFARM-PRIM” se număra în total o farmacie și 20 de filiale ale acesteia. Cu regret, vreau să menționez, că o filială din or. Chișinău a fost închisă în martie 2020, cea din incinta Institutului Oncologic; filiala din or. Rezina a fost închisă în decembrie 2020.

Filialele farmaciei SA „SANFARM-PRIM” amplasate în incinta instituțiilor medicale, indiferent de locul amplasării, deservesc populația de pe întreg teritoriul municipiului, deoarece spațiile din incinta unor instituții medicale sunt ocupate de farmacii private.

Rulajul rețelei de farmacii Sanfarm-Prim SA în 2020 a constituit 25 889 597 lei (cu aproximativ 20% mai puțin ca perioada precedentă).

Tab.9

Rulajul în farmaciile SA SANFARM-PRIM

lunile	anul 2018	anul 2019	anul 2020
ianuarie	3 694 918,00	2 674 673,00	3 479 536
februarie	3 621 311,00	3 418 999,00	2 966 652
martie	3 646 757,00	3 068 227,00	2 456 144
aprilie	2 749 168,00	2 778 292,00	1 253 313
mai	3 246 632,00	2 556 330,00	1 426 262
iunie	2 747 501,00	2 479 041,00	1 772 142
iulie	2 728 887,00	2 702 618,00	1 896 620
august	2 663 309,00	2 213 938,00	1 659 084
septembrie	2 848 342,00	2 486 369,00	2 203 009

octombrie	3 410 770,00	2 543 852,00	2 303 278
noiembrie	3 261 660,00	2 885 669,00	2 210 572
decembrie	3 097 237,00	2 876 108,00	2 262 985
Total:	37 716 492,00	32 684 116,00	25 889 597

Suma medicamentelor compensate eliberate în 2020 a fost de 10 477 062 lei (pe un număr de rețete de 85601), ceea ce constituie 40% din rulajul total. După cum s-a mai menționat, funcția de bază a filialelor farmaciei este asigurarea populației cu medicamentele gratuite, procurate în cadrul Programelor Naționale din sursele bugetului de stat. Suma totală a medicamentelor gratuite, eliberate bolnavilor din mun. Chișinău de filialele SA „SANFARM-PRIM” pe parcursul anului 2020 a constituit 11 636 712 lei, finalizând anul 2020 cu un sold de medicamente în sumă de 5 645 707 lei.

Tab.10 Rulajul medicamentelor compensate și PN în farmaciile SA SANFARM-PRIM

	anul 2019	anul 2020
medicamente compensate	11 808 062	10 477 062,00
medicamente din PN	8 854 742	11 636 712,40

Strategiile de marketing ale întreprinderilor farmaceutice presupun, în cea mai mare parte, creșterea cifrei de afaceri. Însă, totuși, activitatea de bază a farmaciilor comunitare rămâne a fi asistența cu medicamente și prestarea serviciilor farmaceutice de calitate. Cu regret, piața farmaceutică din Moldova este dominată de componenta comercială, și mai puțin de cea farmaceutică. În contextul pandemiei, când toate aceste momente negative au ieșit și mai mult la suprafață, dacă se va reuși totuși, să se diminueze componenta comercială, atunci vom avea mai puține farmacii și calitatea serviciilor farmaceutice ar crește. Multe farmacii stau sub această ghilietină comercială, sunt obligate de patroni să propună medicamentul cel mai scump, așa ceva trebuie de exclus.

Un sector de sănătate eficient și accesibil contribuie și indirect la creșterea economică și la prosperitate: acesta îi ajută pe oameni să ajungă la o stare bună de sănătate și să o mențină, garantând astfel creșterea participării pe piața forței de muncă și o productivitate mai înaltă.

CONCLUZII

Evenimentele ce au loc actualmente, legate de pandemia de coronavirus, ce reprezintă o criză globală de sănătate definitorie pentru timpurile noastre, eforturile autorităților în lupta de a limita infecția cu virusul COVID-19 pe teritoriul Republicii Moldova, încă o dată ne demonstrează necesitatea existenței unui depozit farmaceutic, prin intermediul căruia statul să-și asume rolul său în gestionarea răspunsului socio-economic la pandemie - una din cele mai mari provocări de după cel de-al doilea război mondial. Considerăm oportună utilizarea potențialului acestei întreprinderi cu toate resursele de care dispune, în scopul promovării politicii statului în domeniul asistenței farmaceutice și medicale în mod eficient și pentru a-și proteja cetățenii.

Director general

Ștefan HAREA